

Ik ga naar de bieb

In dit thema praten de leerlingen over de bibliotheek. Ze leren woorden en zinnen over de bibliotheek en wat je daar kunt doen. Hierbij komen ook woorden en zinnen rond lezen en schrijven aan de orde.

- In *In de klas* leren ze nieuwe woorden en zinnen en praten ze over wat een bibliotheek is, wat je daar kunt doen en hoe je daar iets kunt vragen.
- In *Naar buiten* gaan leerlingen naar de bibliotheek en stellen ze daar een vraag.
- Bij *Slot* kijken de leerlingen terug op dit thema.

Inhoud

In de klas

Intro

- 1 Ik leer woorden
- 2 Ik praat mee
- 3 Ik praat met jou
- 4 Ik leer woorden
- 5 Ik leer woorden
- 6 Ik praat met jou
- 7 Ik lees
- 8 Ik speel het spel

Naar buiten

- 9 Start in de klas
- 10 Naar buiten (60 minuten)
- 11 Terug in de klas

Slot

- 12 Ik denk en ik praat

Nodig

In de klas

Voorblad

- 2 Handleiding Praatje
- 3 Handleiding Binnenkring-Buitenkring + Gespreksstrookjes
- 4 Handleiding De kring rond + Gesprekskaartjes
- 5 Gesprekskaartjes
- 6 Handleiding Dialoog met kaartjes + Gesprekskaartjes + Extra kaartjes + Gespreksstrookjes
- 8 Gesprekskaartjes

Naar buiten

- 9 Taalkaart *Ik ga naar de bieb*

Doelen

Alfa A

Woordenschat:

- Kent enkele woorden met betrekking tot de bibliotheek en lezen en schrijven.

Spreeken en gesprekken voeren:

- Zaken regelen: Kan zich melden, bijvoorbeeld bij een medewerker om iets te vragen.
- Informatie uitwisselen: Kan eenvoudige vragen stellen over materialen, zoals *Waar is de computer?* en *Waar staat dit boek?*

Alfa B

Woordenschat:

- Kent de meest voorkomende woorden met betrekking tot de bibliotheek.

Spreeken en gesprekken voeren:

- Zaken regelen: Kan een medewerker iets vragen, bijvoorbeeld hoe hij een boek moet zoeken.
- Informatie uitwisselen: Kan kort reageren op vragen zoals *Lees je graag?*

Alfa C

Woordenschat:

- Kent voldoende woorden om een gesprekje te kunnen voeren over en in de bibliotheek.

Spreeken en gesprekken voeren:

- Zaken regelen: Kan een instructie geven aan een bekende persoon, waarbij hij verwacht dat de ander iets voor hem doet, zoals *Kun je me helpen met een boek zoeken?*

Alfa A	Alfa B	Alfa C
	• Spreken in/voor een groep: Kan met behulp van een vooraf ingeoeffende zin iets vertellen aan de klas.	• Informatie uitwisselen: Kan aan de hand van eenvoudige vragen informatie verkrijgen, zoals waar materiaal te vinden is. • Spreken in/voor een groep: Kan een zeer korte en vooraf geoeffende mededeling doen, bijvoorbeeld waarom afbeeldingen bij elkaar horen.
		Functioneel schrijven: • Aantekeningen, berichten, formulieren: Kan korte opmerkingen als geheugensteuntje voor zichzelf noteren ter voorbereiding op een spreekbeurt of voor overleg met klasgenoten over een samenwerkingsopdracht.

Woorden

Startwoorden	Basiswoorden	Extra woorden
• boek • computer • leuk (ik vind ... leuk) • lezen • open • papier • schrijven • week	• aanwijzen • film • gezellig • helpen • kosten (wat kost het?) • letter • muziek • saai • tekst • typen • vragen • woord • zoeken	• balie • bieb/bibliotheek • gratis • krant • lenen • pasje

In de klas

Intro

Introduceer kort het thema aan de hand van het voorblad en de leerdoelen. Gebruik hierbij eventueel een aantal afbeeldingen van doelwoorden.

1 Ik leer woorden***Luister naar de docent. Kijk naar de foto's. Praat samen.***

Maak samen met de leerlingen een woordweb over het thema. Gebruik de afbeeldingen uit het leerlingmateriaal en het voorblad om het gesprek op gang te brengen. Vraag de leerlingen of ze wel eens in de (school)bibliotheek zijn geweest.

Schrijf midden op het bord het woord 'de bieb' of 'de bibliotheek'. Kies het woord dat het beste bekend is bij de leerlingen. Schrijf de woorden die de leerlingen aandragen er omheen. Zorg ervoor dat in ieder geval de volgende woorden op het bord staan:

- *balie*
- *boek*
- *computer*
- *drie weken*
- *film*
- *gratis*
- *helpen*
- *lenen*
- *lezen*
- *muziek*
- *pasje*
- *terug(brengen)*
- *vragen*

Differentiatie

- Alfa A luistert vooral of geeft antwoord met enkele woorden of *ja/nee*.
- Alfa B en C dragen zelf woorden aan in het gesprek.

2 Ik praat mee**Nodig: Handleiding Praatje*****Luister naar de docent. Praat mee.***

Doe de *Praatjes* (zie de handleiding). Oefen met deel 1 tot het vlot gaat. Ga dan door met deel 2.

Deel 1

Ik ga naar de bieb.

Ik ga naar de bieb.

Wat ga je doen?

Wat ga je doen?

Een boek lezen.

Een boek lezen.

O, ja?

O, ja?

En een film zoeken.

En een film zoeken.

O, ja?

O, ja?

En computeren.

En computeren.

Leuk, mag ik mee?

Leuk, mag ik mee?

Ja! Kom, we gaan!

Ja! Kom, we gaan!

Differentiatie

- Leerlingen op Alfa A-/B-niveau moeten het laatste woord van de zinnen goed kunnen nazeggen.
- Alfa C moet de hele zinnen goed kunnen nazeggen, met de juiste intonatie.
- Alfa B/C leest na twee keer mee met het *Praatje*.

Variatie

Laat de leerlingen de woorden in enkele zinnen tellen. Alfa A krijgt de kortste zinnen. Anderen de langere zinnen. Laat Alfa C-leerlingen ook het aantal lettergrepen per woord aangeven.

Luister naar de docent. Praat mee.

Lees het tweede *Praatje* voor en laat de leerlingen meepraten. Lees dan nog eens voor en laat weer meepraten.

Lees de tekst. Praat mee.

Laat de leerlingen meelesen en meepraten terwijl ze naar het *Praatje* luisteren.

Deel 2

Kunt u me **helpen**?

Kunt u me **helpen**?

Ja, zeg het maar.

Ja, zeg het maar.

Ik zoek een **boek**.

Ik zoek een **boek**.

Een boek staat daar.

Een boek staat daar.

Ik wil op de **computer**.

Ik wil op de **computer**.

De computer staat daar.

De computer staat daar.

Ik wil een **film** kijken.

Ik wil een **film** kijken.

De films staan daar.

De films staan daar.

Ik wil **muziek** luisteren.

Ik wil **muziek** luisteren.

De muziek staat daar.

De muziek staat daar.

Kan ik het boek **lenen**?

Kan ik het boek **lenen**?

Ja, de balie is daar.

Ja, de balie is daar.

Dank u wel!

Dank u wel!

Schrijf vijf woorden / zinnen over.

Laat de Alfa A-leerlingen de dikgedrukte woorden in het *Praatje* deel 2 overschrijven.

Laat de Alfa B-leerlingen de zinnen met de dikgedrukte woorden overschrijven.

Individueel of in tweetallen.

Maak de zinnen af.

Laat de Alfa C-leerlingen de zinnen afmaken op hun werkblad. De leerlingen doen dit individueel of in tweetallen.

3 Ik praat met jou**Nodig: Handleiding Binnenkring-Buitenkring + Gespreksstrookjes****Luister naar de docent.**

Bied de doelzinnen aan (zie bijlage). Oefen de uitspraak van woorden en zinnen met deze woorden.

Oefen tot iedereen het vlot kan zeggen.

Praat samen.

Laat de leerlingen de vragen op de strookjes lezen. Laat de leerlingen eventueel zelf nog twee vragen bedenken. Noteer deze op de blanco strookjes. Bijvoorbeeld: *Houd jij van muziek luisteren?*

Bedenk bij elke vraag een mogelijk antwoord.

Verdeel de leerlingen in twee kringen: een binnenkring en een buitenkring. Geef de leerlingen in de binnenkring een strookje met een vraag erop (de blauwe strookjes). De leerlingen in de buitenkring antwoorden. Als steuntje kunnen de leerlingen eventueel de antwoordstrookjes (de rode strookjes) gebruiken.

Leid de leerlingen bij de gestuurde spreekopdracht *Binnenkring-Buitenkring* (zie de handleiding).

Of doe *De kring rond* als *Binnenkring-buitenkring* nog te moeilijk is.

Differentiatie

- Alfa A antwoordt alleen met ja/nee.
- Alfa B/C antwoordt met hele zinnen.
- Alfa C oefent ook met de moeilijkere woorden en zinnen.

4 Ik leer woorden**Nodig: Handleiding De kring rond + Gesprekskaartjes****Luister naar de docent. Kijk naar de foto's. Praat mee.**

Bied de afbeeldingen aan. Oefen de uitspraak van woorden en zinnen met deze woorden. Oefen tot iedereen het vlot kan zeggen. Let daarbij op de uitspraak.

Voorbeeldzinnen:

- *Ik lees een boek/de krant.*
- *Ik typ (op de computer).*
- *Ik leen het boek.*
- *Ik geef mijn pasje.*
- *Ik breng het boek terug.*
- *Ik schrijf.*
- *Ik luister muziek.*
- *Ik zoek een film.*

Vraag daarna: *Wat doe je?* en laat een kaartje zien. De leerlingen geven het antwoord dat hoort bij het kaartje, bijvoorbeeld *Ik lees een boek*. Alfa C heeft meer vrijheid bij het antwoorden. Bij het woord *de balie* kunnen ze bijvoorbeeld zeggen *Ik sta bij de balie* of *Ik leen boeken bij de balie*.

Praat samen.

Plaats de leerlingen in een kring. Doe *De kring rond* (zie de handleiding).

Differentiatie

Leerlingen hebben kaartjes op hun eigen niveau en oefenen doelwoorden op hun eigen niveau.

5 Ik leer woorden

Nodig: Gesprekskaartjes

Kijk naar de foto's. Praat samen.

Kijk samen met de leerlingen naar de afbeeldingen in het leerlingmateriaal en benoem alle woorden. Oefen zo nodig met de betekenis en de uitspraak van de woorden, tot de woorden allemaal bekend zijn en alle leerlingen de woorden vlot en goed kunnen uitspreken.

'Model' het koppelen van woordkaartjes tot een paar en wat je dan zegt. Bijvoorbeeld: *Ik ga kijken welke woorden bij elkaar passen. Ik zie hier 'lezen' en 'boek'. Lezen en boek horen bij elkaar. Ik kan zeggen: 'Een boek kun je lezen'. 'pen' en 'schrijven' horen ook bij elkaar. 'Met een pen kun je schrijven'. Het zijn twee kaartjes die bij elkaar horen.* Laat daarna enkele leerlingen op dezelfde manier woorden bij elkaar zeggen, en er een zin bij geven die duidelijk maakt waarom ze bij elkaar horen.

Zoek bij elkaar.

Knip de afbeeldingen uit de bijlage uit. Maak een pakketje van alle afbeeldingen voor ieder groepje. De leerlingen maken in heterogene groepjes paren van afbeeldingen die bij elkaar horen. Als ze klaar zijn vertellen ze aan de klas waarom ze de paren gemaakt hebben, bijvoorbeeld: *Lezen en boek. Je kunt een boek lezen/ik lees een boek.*

Differentiatie

- Alfa A benoemt alleen de afbeeldingen en hoeft nog geen uitleg te geven.
- Alfa B benoemt waarom woorden een paar zijn en gebruikt daarbij *Met ... kun je ...*
- Alfa C maak een zin met de twee woorden, *Met ... kun je ...* of op een andere manier.

Trek een lijn.

Laat de leerlingen een lijn trekken tussen het gegeven woord en de juiste afbeelding.

Schrijf het woord.

Laat de leerlingen de gegeven woorden onder de juiste afbeelding schrijven.

Differentiatie

- Alfa A trekt een lijn tussen de woorden en afbeeldingen en kijkt mee hoe andere leerlingen de opdracht *Schrijf het woord* doen.
- Alfa C-leerlingen schrijven de woorden nog eens uit het hoofd op.

6 Ik praat met jou**Nodig: Handleiding Dialoog met kaartjes + Gesprekskaartjes + Extra kaartjes + Gespreksstrookjes*****Luister naar de docent. Kijk naar de foto's. Praat samen.***

De leerlingen oefenen met het vragen om hulp. Ze doen dit aan de hand van kaartjes. Meer gevorderde leerlingen kunnen ook vragen wat het kost om op de computer te werken en wanneer de bibliotheek open gaat. Print de afbeeldingen uit de bijlage *Gesprekskaartjes* bij *Ik leer woorden* (onderdeel 4) uit en knip de kaartjes los. Gebruik de bijlage *Extra kaartjes* voor leerlingen die al gevorderd genoeg zijn om ook naar de openingstijden en de kosten te vragen. Leg zo nodig nieuwe woorden uit, beeld uit of laat een leerling uitleggen/uitbeelden. Kijk met de klas naar de kaartjes en bedenk met elkaar zinnen bij deze kaartjes. Wat kan je zeggen? En wat kun je antwoorden? Bied eerst de zinnen aan die beginnen met *Ik zoek* en daarna de zinnen met een vraagwoord. Schrijf deze zinnen op het bord. Onderstreep de doelwoorden of geef ze een opvallende kleur.

Voorbeeldzinnen:

- *Kunt u me helpen?*
- *Ik zoek een boek.*
- *Ik zoek muziek.*
- *Ik zoek films.*

- *Waar is de balie?*
- *Mag ik op de computer?*
- *Waar is de computer?*
- *Wat kost werken op de computer?*
- *Hoe laat gaat de bibliotheek open?*

Praat samen.

Maak tweetallen. Geef elk tweetal een setje strookjes. De strookjes bestaan uit vragen en antwoorden. Laat de leerlingen een gesprek voeren aan de hand van de strookjes. Doe dit eventueel voor met een gevorderde leerling.

Differentiatie

Verdeel de leerlingen eventueel in drietallen in plaats van tweetallen: twee leerlingen voeren het gesprek, de derde leerling (Alfa A) luistert mee.

7 Ik lees***Ronde 1***

Lees de teksten voor. De leerlingen luisteren.

Ronde 2

Laat de leerlingen de tekst(en) lezen, zelfstandig, in duo's of onder begeleiding van de docent.

Snelle leerlingen kunnen de tekstjes ook al lezen als ze eerder klaar zijn met oefeningen in de les en lezen nu opnieuw, of doen een schrijfoefening met de teksten.

Differentiatie

- Alfa A leest de dikgedrukte woorden. De docent begeleidt bij het lezen.
- Alfa C schrijft de verhalen (uit het hoofd) over.

Ronde 3

Laat de leerlingen de inhoud van de tekstjes actief verwerken. Kies hiervoor een van de oefeningen (zie de handleiding *Lezen*).

8 Ik speel het spel**Nodig: Gesprekskaartjes****Luister naar de docent.**

Geef elke leerling een kaartje (zie bijlage) en maak duidelijk dat ze dit kaartje niet aan anderen mogen laten zien. Neem zelf ook één kaartje. Laat de leerlingen vragen beantwoorden zoals:

- Hoeveel letters heeft het woord?
- Wat is de eerste letter?
- Wat is de laatste letter?
- Heeft het woord een 'a'?
- Hoeveel lettergrepen heeft het woord?
- Etc.

Doe zo nodig voor.

Speel het spel met de klas.

De leerlingen spelen het spel *Hoeveel letters?*. Dit kan klassikaal, in teams of door de leerlingen onderling gespeeld worden, afhankelijk van hoe gevorderd de leerlingen zijn. De leerlingen stellen vragen aan de andere leerling(en) met een kaartje om te achterhalen wat er op het kaartje staat.

Begeleid de leerlingen bij het spelen.

Differentiatie

- Alfa A-leerlingen luisteren/geven antwoord.
- Alfa B- of C-leerlingen geven antwoord of stellen de vragen.

Naar buiten – Ik ga naar de bieb

Vooraf:

- Onderzoek of het mogelijk is dat een groepje leerlingen uit de alfagroep naar de bibliotheek gaan onder begeleiding van een leerling van school die de bibliotheek goed kent.
- Bespreek met de bibliotheek dat er leerlingen op bezoek zullen komen en dat zij een vraag komen stellen en foto's komen maken.
- Bespreek de mogelijkheid van een korte rondleiding voor een groep(je) leerlingen.

9 Start in de klas**Nodig: Taalkaart *Ik ga naar de bieb*****Luister naar de docent. Praat samen. Schrijf op.**

De leerlingen brengen een bezoek aan de (school)bibliotheek. Ze stellen ten minste één vraag aan een medewerker. Een vraag over wat je kunt doen in de bibliotheek, of een vraag naar waar iets staat, bijvoorbeeld de computer, de boeken, de balie. De leerlingen gebruiken de woorden en zinnen die ze in het thema geoefend hebben.

Ook maken ze een of meerdere foto's van de bieb. Als ze bijvoorbeeld een vraag hebben over de computers, maken ze een foto van de computers.

Na afloop vertellen de leerlingen per groepje in de klas wat ze gevraagd hebben en wat het antwoord was. Leerlingen die dat kunnen schrijven vragen en antwoorden op.

Stap 1. Taal?

Laat de leerlingen de woorden en zinnen die ze willen vragen of onthouden hier opschrijven.

Stap 2 en 3. Hoe? Nodig?

Laat leerlingen bedenken hoe ze het gaan aanpakken en wat ze nodig hebben en laat ze dit opschrijven of aanvinken in het formulier. Wanneer gaan ze de opdracht doen? Hoe gaan ze naar de bibliotheek? Wat willen ze vragen? Met wie gaan ze daar naartoe?

Maak duo's of groepjes van de leerlingen: koppel een Alfa A-leerling aan B- of C-leerlingen. Of koppel leerlingen aan een andere leerling van school.

Stap 4. Doen!

Laat hier aantekeningen maken voor zichzelf voor wat ze gaan doen, of waar ze op moeten letten (de woorden goed uitspreken, niet één maar meerdere vragen stellen, etc., als geheugensteun). Controleer of bij elke leerling duidelijk is wat hij/zij straks moet doen: laat elk groepje vertellen wanneer en hoe ze naar de bibliotheek gaat en wat ze gaat vragen.

10 Naar buiten

Laat de leerlingen de *Naar buiten*-opdracht doen.

Differentiatie

- Alfa A kijkt en luistert vooral en maakt foto's.
- Alfa B en C stellen de vragen.
- Alfa C noteert de antwoorden.

11 Terug in de klas**Hoe ging het?**

Bespreek de uitvoering van de opdracht na, op inhoud en uitvoering.

De groepjes vertellen wat ze gevraagd hebben en wat het antwoord was en laten de foto's zien.

Laat de leerlingen de kaart invullen. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat wil je nog leren of oefenen? De leerlingen schrijven in alle vakjes ten minste één woord.

Slot**12 Ik denk en ik praat****Denk na over de lessen.**

Bespreek met de leerlingen wat ze allemaal gedaan hebben in dit thema. Bespreek wat ze er nog van weten. Vraag wat de leerlingen nog meer zouden willen weten over dit onderwerp en wat ze willen leren. Inventariseer welke woorden ze geleerd hebben in dit thema. Laat ze deze woorden in hun woordenschrift schrijven. Doe nog een activiteit met deze woorden (rendictee, taboe, sorteeroefening, etc.).

Zet kruisjes in het schema.

Laat de leerlingen kruisjes zetten in het schema. Laat leerlingen in groepjes vergelijken wat ze hebben. Of maak klassikaal een inventarisatie.

Differentiatie

Leerlingen vullen in tweetallen het schema in.